

A sírásók lassan befejezik a munkát, reflexesen keresik a láthatatlan koszorúkat, „Fájdalommal búcsúznak”, amikor megkapta az értesítést, nem érzett fájdalmat, csak az járt a fejében, hogy Anca elment, elindult idő előtt. A koszorúk selyemszalagját meglibbenti a szél, „Emléked örökre megmarad”, még az útlevelét, a személyi igazolványát is bevonják. „Nem marad fényképed se rólam – vihog Anca az orgonabokrok fölött –, a retinádban, a szagló-, az ízlelőbimbóidban kell megőrizned engem, mert nem marad utánam semmi, semmi.”

A huzat megmozdította Miklós dolgozatát az asztalon, a temetőben az orgonabokrokot rázta a szél, Anca ott táncolt selyempongyolában a bokrok hegyén, a szerelmi szonettek feltételezett ihletője Huszár Miklós, hát nem sikerült, Anca, nem sikerült, hiába öltöztél napba a semmi oltárán, vetted magad a tengerbe, nem sodort el a víz, kettévált a vörös tenger, gyerekkanál kavarta, nagy vihar. Itt maradt utánad a semmi, csöngettem, mint az eszelős, az meg ott matatott az íróasztalodon, bekukkantott a gardróbba, letörte a százszorszépek szirmait, s nem nyitott ajtót, „Szervusz, itt vagyok”.

De látod, Anca, nem lett igazad, hiába zúztad szét önnön gerinced, mert a semmin túl itt maradtam én is, és itt maradtunk mi, a semmin túliak. Egy semmin túli nemzedék.

Tandori Dezső

A LEGÖRDÜLŐ ROLÓ

Ami a célállomáshoz vezet

Ami a célállomáshoz vezet,
úgy kell fogadnod, mint egy őrület
részét, mint egy őrületet,
amely a célállomáshoz vezet.

Ami a célállomáson lehet,
úgy kell fogadnod, mint egy őrület
részét, mint egy őrületet,
amely a célállomáson lehet.

És ami a célállomáson túl lehet,
már nem neked
kell fogadnod, már nem téged fogad.
Így tudd magad.

Nem tudod semmidet.

Az abszolút önkívület

Az abszolút önkívület: az az,
hogy önmagadon kívül – senki.
És ebbe sosem kell átmenni.
Ez van veled.

Az abszolút magadbazártság:
az a teljes világbarátság.
Csak e teljes világ
– ami te vagy és ami a világ –
olyan, hogy nem tudja egyike

a másikat.
S ha jársz, ha helyben jársz; mire
mehetsz vele.
A dolog előlegibe

kellett volna ilyen kedélyesen
megkérned a halált.
Jó, ez nem rajtad állt.
De aztán sem áll rajtad semmi sem.

Nincs felelősség, szerelem,
nincs szeretet, nincs másik. Semmi sem.

Világbatárt, világbatárt,
hajtod, Szindbád, e rossz batárt.

Kár lenni. De nem okoz semmi kárt.

Kétezeregy

Kétezeregy: éjszaka, majd leszáll,
akkor tudni fogja mindenki már,
mindek tudni fogják, kivéve, ha
előbb szállt rájuk másik éjszaka.

Mit szeressek ezen az éjen én?
Minden zeném
oly rövid lejárátú, ha körbe nem
veszem zajhordozómon,

hogy mint halnak az ólom,
közömbös, mint a nehezék.
Túl rövidek az élet-pillanat zenék.
Így érzem azt is, a szeretetét,

a szeretet zenéjét;
megcsikordul
késem alatt a tányér, vagy még illetlenebb:
kifordul

a gyomrom.
Szeretetem ennyi, kurtára: orron
nyesnélek a tányéros késsel,
vagy rád okádnám a folyton

bensőt, minden külső helyett legyen
mocsok a külsőd.
S az égen: az örök erkölcsi küllők.

Rég kihalt hullók.

Hidegen verik a puhány üllőt.

Közbevetés

Aztán valaki nagyon idegen.
Ki az? Én vagyok az?
Szememen, szemedben
látom, nem látom? Ami az-

tán valami oly idegen,
neked, nekem?
Hol van, hogy szeretem
a világot, amit szemed világán

meglátok? Olyan árván
látom, olyan árvának, hogy vakon,
hogy borzalom.
Erről csak hallani

is. De legalább én
be tudom vallani,
be próbálom, valamijén.

De csak halálommal lehet enyém.

Zeném, nem én

Alexander Brodynak

Zeném, nem én:
és mégis
e „régis”
– Lush Life, Diana Kroll –
felém
hozza... csak nem tudom mit,
nem is tudom, ahol

találkozhatunk, mi hely.
Nem tűnik elő semmivel.

Itt járok. Mindenki nélkül.
Nem az ég, de a jégen a leölt
állatok húsa kékül,
egy boldog kor emléke
számára
ékül.

De semmi béke.
Nem tudom, mi szörny, aki
ide mellém ül.

A világban megvoltak elegendő
párjai.
Korog egy üres, önmagát őrlő bendő.
És semmi teendő. És semmi leendő.

Persze hogy senkit

Persze hogy senkit
sem szeretek?
Küllők, emeltyűk
csigasora pereg?

Pereg a csigasor,
csigalassú a pergés.
Nem szeretek sehol,
az – túl didergés.

Azt túldidergem.
Bármijét-bármijét
minek szeressem.
Nem tudok már szeretni semmiképp?

Csak elemien
meglenni akarok.
Nincsenek panaszok.
Csoda, hogy eddig megvoltam, még megvagyok.

Nem szeretem.
Csak van, nyomorultja én,
elemien.
Az ég földjén, a föld egén.
A tönk mocskán, a mocsok tönk-jelén.
Hamvam se maradjon, legyen, hogy így VOLTAM én.

Minden annyiszor el...

Minden annyiszor elhangzott már,
minden csak változat,
rugd fel a víz felszínére magad,
ahelyett, hogy akármi mást felrugnál.

Csak a vége, hogy végül el kell...!
Nézd, szeretni, nem szeretni: ez ez:
valami egy időre elkel,
elkél, kell, aztán vége lesz,

de ami legrosszabb, nem annak,
hanem neked,
és itt sem az a végzeted,
hogy legutoljára is elhagynak,

nem, az csak ennyi: sok szar,
sok avar, sok büdös levegő
után, amivel körülvelt egy udvar,
most egy jó pár kiló ólommal helyettesíthető –

telerakja zsebeid egy erő.
De nem ez a baj. Madaraid halála
se. Csak hogy akik tényleg reád voltak
bízva – Főmedvéid, Barátaid –, örök magányra

maradnak, s ezért visszakívánnád
a hajdani Őlbe a holtat:
a majdanit, tenmagadat,
bár az Isten ne nyitotta volna veled ezt a boltot.